

ΤΟΜΟΣ ΙΙΙ

ΒΑΣΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ 4^{ΟΝ}

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΙΣ

ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

ΑΘΗΝΑΙ, ΜΑΡΤΙΟΣ 1959

Τὸ ἀρχικὸν σχῆμα τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρεῦνης καὶ Ὁργανώσεως Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ προέβλεπε τὴν σύστασιν, παρὰ τῆ Βασικῆ Ἐπιτροπῆ Δευτερογενοῦς Παραγωγῆς, Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἡ σοβαρότης ὁμῶς τοῦ θέματος, ἀφ' ἑνός, καὶ ἡ ἔλλειψις λεπτομερῶν, ὁμοιογενῶν καὶ πλήρως ἐξηκριβωμένων στοιχείων, ἀφ' ἑτέρου, ἐπέβαλον νὰ προηγηθῆ τῆς συστάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτεταμένη προεργασία, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν συγκέντρωσιν στοιχείων καὶ τὴν, βάσει τούτων, περιγραφὴν τῆς κρατούσης καταστάσεως, ἐξ ἧς θὰ προέκνιπτον αὐτομάτως αἱ ὑφιστάμεναι ἀδυναμῖαι καὶ αἱ ἀντίστοιχοι δυνατότητες.

Τούτουδοθέντος ἐκρίθη σκόπιμος ἡ σύστασις παρὰ τῆ Γενικῆ Γραμματεία ἀτύπου Ὁμάδος ἐξ εἰδικῶν συνεργατῶν, τῆς ὁποίας τὴν ἐποπτείαν παρεκλήθη καὶ ἀνέλαβεν, λόγῳ τῆς περὶ τὸ θέμα εἰδικεύσεως καὶ πείρας του, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν. Ἔργον καὶ σκοπὸς τῆς ἐν λόγῳ ὁμάδος ἦτο ἡ βάσει ἠλεγμένων στοιχείων περιγραφὴ τῆς κρατούσης καταστάσεως εἰς τὸν κλάδον τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ προστασίας ἐν γένει.

Ἐν ὄψει τοῦ τεθέντος σκοποῦ ἡ ἐργασία τῆς ὁμάδος κατενεμήθη εἰς τὰ κάτωθι στάδια:

Πρῶτον στάδιον ὑπῆρξεν ἡ διενέργεια ἀπογραφῆς εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐνεργείᾳ ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ὡς καὶ ἡ συγκέντρωσις στοιχείων σχετικῶν μὲ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους διὰ κοινωνικὰς παροχὰς ἐν γένει.

Ὡς δευτέρον στάδιον ἐπηκολούθησεν ὁ ἔλεγχος, ἡ ἀποδελτίωσις, καὶ ἐπεξεργασία τῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων.

Βάσει τῶν οὕτω συγκεντρωθέντων στοιχείων ἡ ὁμάς ἐχώρησεν εἰς τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον στάδιον τῆς ἐργασίας της, ἤτοι εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεώς της, ἥτις καὶ δημοσιεύεται εἰς τὸ παρὸν τεῦχος.

Εἰς ἰδιαιτέρον παράρτημα δημοσιεύονται εἰς σειρὰν 32 ἀναλυτικῶν πινακῶν τὰ στοιχεῖα τῆς ὡς ἄνω ἀπογραφῆς, εἰς ἃ καὶ παραπέμπει ἐνίοτε τὸ κείμενον τῆς ἐκθέσεως.

Ἀθῆναι, Μάρτιος 1959

ΟΜΑΣ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑΝ

Α. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ, Προέδρου Ε. Β. Ε. Α.

Μέλη

Δ. ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ

Π. ΠΑΝΑΡΕΤΟΣ

Ε. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μ. ΡΑΦΑΗΛ

Φ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Τμηματάρχης 'Υπ. 'Εμπορίου

Τμηματάρχης 'Υπ. 'Εργασίας

Διευθυντής Ι.Κ.Α.

Τμηματάρχης 'Υπ. Κοιν. Προνοίας

Διευθυντής Ο.Α.Α.Α.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίς

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΡΑΤΟΥΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ
ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥΣ

Τμήμα Πρῶτον: Κλάδος Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Μητρο- πητος.	5
Εἰσαγωγή	5
Κεφάλαιον Α' Πεδίον ἐφαρμογῆς	8
" Β' Ἡ χρηματοδότησις τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθε- νείας.	11
" Γ' Αἱ προϋποθέσεις ἀπονομῆς παροχῶν	14
" Δ' Ἐκτασις καὶ περιεχόμενον παρεχομένης προστασίας.	17
" Ε' Προσωπικόν καὶ ἔξοδα διοικήσεως	23
" ΣΤ' Ἡ ἑλληνικὴ κοιν. ἀσφάλισις κατὰ τῆς ἀσθενείας ἐν τῷ συνόλῳ - Κόστος - Διεθνεῖς συγκρίσεις	26
Τμήμα Δεύτερον: Κλάδος Ἀναπηρίας-Γήρατος- Θανάτου - Κυρία Ἀσφάλισις	43
Εἰσαγωγή	43
Κεφάλαιον Α' Φορεῖς - Ἠσφαλισμένοι	44
" Β' Χρηματοδότησις	50
" Γ' Παροχαί	56
" Δ' Προσωπικόν-Δαπάναι Διοικήσεως	68
" Ε' Ἀσφαλιστικὴ καὶ Οἰονομικὴ Κατάστασις-Περιου- σιακὴ θέσις	71
" ΣΤ' Συνολικὴ ἐμφάνισις τῆς συνταξιοδοτικῆς προστα- σίας τῆς Χώρας-Κόστος αὐτῆς-Διεθνεῖς συγκρίσεις.	74

./.

<p>Τ μ ή μ α Τ ρ ί τ ο ν : Κ λ ά δ ο ς 'Αναπηρίας-Γήρατος-Θανάτου. 'Επικουρική 'Ασφάλις (Συντάξεων).</p>		93
<p>Είσαγωγή</p>		93
Κεφάλαιον	Α' Φορείς-καλυπτόμενα πρόσωπα	97
"	Β' Χρηματοδότησις (Πόροι-Έσοδα)	104
"	Γ' Παροχαί	112
"	Δ' Προσωπικόν-Δαπάναι Διοικήσεως	124
"	Ε' Αποτελέσματα διαχειρίσεως (1957)-Περιουσιακή θέσις.	130
"	ΣΤ' 'Επικουρική 'Ασφάλις αὐτοτελῶς ἐργαζομένων	133
<p>Τ μ ή μ α Τ έ τ α ρ τ ο ν . Κ λ ά δ ο ς 'Αναπηρίας-Γήρατος-Θανάτου. 'Επικουρική 'Ασφάλις (ἐφ' ἅπαξ παροχαί).</p>		138
<p>Είσαγωγή</p>		138
Κεφάλαιον	Α' Φορείς-Πεδίον 'Εφαρμογῆς	140
"	Β' Χρηματοδότησις	144
"	Γ' Προϋποθέσεις ἀπονομῆς παροχῶν	147
"	Δ' Απολογιστικά στοιχεία ἔτους 1957	149
"	Ε' Προσωπικόν-Δαπάναι Διοικήσεως	156
"	ΣΤ' Περιουσιακή κατάστασις τοῦ Κλάδου ἐφ' ἅπαξ παροχῶν τήν 31-12-1957	158
<p>Τ μ ή μ α Π έ μ π τ ο ν : 'Α σ φ ά λ ι σ ι ς 'Α ν ε ρ γ ι α ς καί ἄ π η ρ ε σ ι α ἰ ἄ π α σ χ ο λ ῆ σ ε ω ς .</p>		161
<p>Είσαγωγή</p>		161
Κεφάλαιον	Α' Πεδίον 'Εφαρμογῆς	165
"	Β' Χρηματοδότησις	167
"	Γ' Ἐκτασις παρεχομένης προστασίας	172
"	Δ' Δαπάναι διοικήσεως	178
"	Ε' Ὑπηρεσίαι ἀπασχολήσεως	182
"	ΣΤ' Ἐπιβάρυνσις τῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας-Διεθνεῖς συγκρίσεις.	184

Τ μ ἦ μ α Ἐ κ τ ο ν : Κ λ ᾶ ὀ ο ς Σ τ ρ α τ ε ῦ σ ε ω ς 187

Π α ρ ᾶ ρ τ ῆ μ α . Δ α π ᾶ ν α ι δ ι ᾶ τ ῆ ν σ υ ν τ α ξ ι ο ὀ ὄ τ η σ ι ν
καί περίθαψιν δημοσίων, δημοτικῶν
κλπ. ὑπολλήλων καί τήν ἐφαρμογήν
γενικῶν προγραμμάτων προνοίας καί
ὕγιεινῆς 193

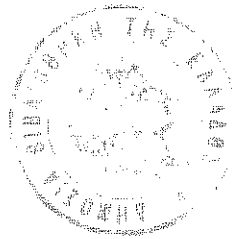
Εἰσαγωγή 193

Κεφάλαιον Α'	Συντάξεις καί προστασία κατά τῆς ἀσθε- νείας τῶν δημοσίων ὑπολλήλων	195
" Β'	Πολεμικαί συντάξεις	208
" Γ'	Συντάξεις κατά τῆς ἀσθενείας τῶν δημοτι- κῶν καί κοινοτικῶν ὑπολλήλων	209
" Δ'	Προστασία γενικοῦ πληθυσμοῦ κατά τῆς ἀσθενείας	213
" Ε'	Γενικαί ὑπηρεσίαι ὕγιεινῆς	216
" ΣΤ'	Γενικαί ὑπηρεσίαι προνοίας	217
" Ζ'	Παρατηρήσεις	220

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο Ν

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κ ε φ ᾶ λ α ι ο ν Π ρ ῶ τ ο ν :	Δ ι α π ι σ τ ῶ - σ ε ι ς .	223
"	Δ ε ῦ τ ε ρ ο ν : Σ ὀ μ π ε ρ ᾶ σ μ α τ α	255

Γ Ε Ν Ι Κ Η Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Η

Ἡ ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρεῦνης καί Ὁργανώσεως Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ ἀποφασισθεῖσα μελέτη τοῦ θέματος τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀπετέλεσε τό ἀντικείμενον ἐρεῦνης εἰδικῆς Ὀμάδος συνεργατῶν συσταθείσης παρά τῇ δευτέρῃ τῶν τεσσάρων βασικῶν Ἐπιτροπῶν, τ. ἔ. τῆς τοιαύτης ἐπὶ τῆς Δευτερογενοῦς Παραγωγῆς.

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ κυρίου σκοποῦ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ, ἡ περί ἧς πρόκειται Ὀμάς συνεργατῶν ἀπέβλεψε βεβαίως εἰς τὴν ἐκπόνησιν σχεδίου δυναμένου ν' ἀντιμετώπισῃ τὰ ὑφιστάμενα προβλήματα εἰς τὸν τομέα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καί γενικώτερον κοινωνικῆς προστασίας κατὰ τρόπον ἐξυπηρετοῦντα κατὰ τό δυνατόν τοὺς ὑπ' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενους σκοπούς ἀλλά καί συνάδοντα πρὸς τὴν ὅλην προσπάθειαν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας.

Ἐκρίθη ὅμως πρωτίστως ἀναγκαῖον πρὸ πάσης ὑποδείξεως μέτρων διὰ τὴν θεραπείαν ἢ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑφισταμένης σήμερον καταστάσεως, νά περιγραφῇ ἐπὶ τῇ βάσει ὑπευθύνων στοιχείων ἡ κατάσταση αὕτη καί νά υποδηλωθοῦν οὕτω αἱ ὑφιστάμεναι ἀδυναμίαι ὡς καί αἱ δυνατότητες δι' ἓνα ἀσφαλῆ προγραμματισμόν.

Κατὰ καιρούς ἐλέγχθησαν τόσα πολλά περί τό θέμα αὐτό καί περί τῶ συναφῆ ἐν εἴδει συνθήματος προβαλλόμενα ἐκάστοτε θέματα π.χ. τῶν κοινωνικῶν πόρων, τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν, τῶν ὑψηλῶν δαπανῶν διοικήσεως κ.λ.π., ὥστε οἰαδήποτε νέα προσπάθεια νά ἐστερηῆτο τῆς ἀπαραιτήτου σοβαρότητος καί χρησιμότητος, ἐάν

τά οίσαδήποτε συμπεράσματά της δέν ἐβάσιζε εἰς πλήρη καί ἐξαντλητικῶς ἐξηκριβωμένα δεδομένα.

Πρός τοῦτο ἀπεφασίσθη ἡ συγκέντρωσις τῶν δεδομένων αὐτῶν διά μιᾶς ἀπογραφῆς: εἰδικοί ὑπάλληλοι ἤλθον εἰς ἄμεσον ἐπαφήν μέ τούς ὑπέρ τούς ἑκατόν πενήκοντα (150) φορεῖς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καί ἐπί τῇ βάσει εἰδικοῦ ἐρωτηματολογίου συνεγκέντρωσαν πᾶν στοιχεῖον ἀναφερόμενον εἰς τό νομικόν ἐκῆστου καθεστώσ, τήν οἰκονομικήν του δραστηριότητα, τήν ἔκτασιν τῆς παρεχομένης προστασίας κ.λ.π.

Ἡ συμπλήρωσις τῶν ἀπογραφικῶν αὐτῶν δελτίων δέν ὑπῆρξεν εὐχερῆς καί λόγῳ τῆς φύσεως τῶν ἐν αὐτοῖς στοιχείων, ἀλλά καί λόγῳ μιᾶς εὐεξηγήτου δυσπιστίας καί οἰονεῖ ἀντιδράσεως, κατά πάσης τοιαύτης προσπαθείας ἐκ μέρους ἐνδιαφερομένων.

Ἐπικολούθησε μία πρώτη ἐπεξεργασία τῶν ἐκ τῆς ἀπογραφῆς αὐτῆς συγκεντρωθέντων στοιχείων καί σύνταξις συγκεντρωτικῶν πινάκων.

Ἐπί τῇ βάσει τούτων ἐν συνεχείᾳ ἐπεχειρήθη νά δοθῇ μία πλήρης εἰκὼν τῆς κρατούσης σήμερον καταστάσεως εἰς τό πεδίον ἐρεῦνης τῆς Ὁμάδος, κατά πρῶτον δι' ἀναλυτικῆς περιγραφῆς τῶν συγκροτούντων ταύτην στοιχείων καί ἐν συνεχείᾳ συναγωγῆς ἐξ αὐτῶν τῶν γενικῶν συμπερασμάτων καί διαπιστώσεων.

Τόν σκοπόν αὐτόν ἐκπληροῖ ἡ παροῦσα ἔκθεσις.

Πρός τοῦτο τό ὅλον ἀντικείμενον τῆς ἐκθέσεως διηρέθη εἰς τούς ἀκολουθοῦσας τομεῖς :

- 1) Ἀσφάλισις Κλάδου Ἀσθενείας
- 2) " " Συντάξεως (κυρίᾳ ἀσφάλισις)
- 3) " " " (ἐπικουρική ἀσφάλισις)
- 4) " " " (ἐφ' ἅπαξ παροχαί Ταμείων, Προνοίας, Ἀρωγῆς κ.λ.π.)

- 5) Ασφάλις κλάδου Άνεργίας μετά τών Υπηρεσιών
Άπασχολήσεως
6) " " Στρατεύσεως

Έκαστον τών κατά τ' άνωτέρω θεμάτων άπειτέλεσεν ίδιον "Μέρος" τής έκθέσεως, όπερ επί τῆ βάσει τεθεισών έξ άρχῆς γενικών άρχών καί κατευθύνσεων άνέλαβε νά πραγματευθῆ υπό τύπον είσηγήσεως πρός τήν όλομέλειαν τής Ομάδος άνά έν τών μελών αὐτῆς καί δή :

α) Ο έκ τών μελών κ. Φ. Χατζηδημητρίου τό ύπ' άριθ. 1, 5 καί 6.

β) Η έκ τών μελών Κ. Εύ. Παπαντωνίου τό ύπ' άριθ. 2.

γ) Ο έκ τών μελών κ. Π. Πανάρετος τό ύπ' άριθ. 3 καί

δ) Ο έκ τών μελών κ. Δ. Βαρβαρήγος τό ύπ' άριθ. 4 τοῦ πέμπτου μέλους κ. Μ. Βαφαήλ άναλαμβάνοντας νά συντάξῃ είδικήν έκθεσιν περί τής δραστηριότητος τοῦ Δημοσίου είς τόν τομέα τής κοινωνικῆς προστασίας, (ή έκθεσις αὐτή παρατίθεται ως παράρτημα τής παρούσης) όπως ύπάρξῃ ολοκληρωμένη εικών δυναμένη νά υποβοηθῆσῃ πᾶσαν περαιτέρω προοπτικήν προγραμματισμοῦ.

Έκαστος τών άναφερομένων τομέων έρευνᾶται ίδίq άπό τής άπόψεως τής οργανωτικῆς του διαρθρώσεως, τοῦ πεδίου εφαρμογῆς του (κύκλος προστατευομένων προσώπων, τοῦ τρόπου χρηματοδοτήσεώς του τών προϋποθέσεων άπονομῆς παροχών) τής έκτάσεως καί τοῦ περιεχομένου τής παρεχομένης προστασίας καί περαιτέρω άπό τής άπόψεως τοῦ προσωπικοῦ καί δαπανών διοικήσεως καί τής οικονομικῆς θέσεως τών καθ' έκαστον φορέων καί ίδίq έκάστου κλάδου έν τῷ συνόλῳ του.

Παρατίθενται αὐτοχρόνως περί τούς πενήκοντα (50) πίνακες, αἱ επί τών όποίων συγκριτικά άναλύσεις ύποβοηθοῦν είς τήν ήλεγμένην άπεικόνισιν τών άνωτέρω δεδομένων ίδίq άπό τής πλέον χαρακτηριστικῆς άπόψεως τής φύσεως τής έλληνικῆς κοινωνικῆς άσφαλίσεως, τ.έ. τής άνομοιομορφίας τής παρεχομένης προστασίας. Έπακολουθεῖ έν συνεχείq ἡ διά πινάκων ώσαύτως σύγκρισις τών άναφερομένων είς τήν έλ-

ληνικήν κοινωνικήν ἀσφάλειαν κρισίμων στοιχείων, π.χ. ἀριθμός προστατευομένων, ὕψος εἰσφορῶν, ὕψος παροχῶν καί δαπανῶν μετ' ἀναλογιῶν ἐπιβαρύνσεως οἰκονομίας καί ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ὕψος δαπανῶν διοικήσεως κ.λ.π. πρὸς τ' ἀντίστοιχα δεδομένα ὠρισμένων ξένων χωρῶν.

Ἐν συνεχείᾳ, παρέχεται μία συγκεντρωτικὴ ἐμφάνισις ὅλων πλέον τῶν ἐρευνηθέντων τομέων τῆς κοινωνικοασφαλιστικῆς ἐν γένει προστασίας ἐν τῇ χώρᾳ, ἐξεταζομένων ἐν γενικαῖς πλέον γραμμαῖς :

α) τῆς ἐκτάσεως ταύτης (ἀπὸ ἀπόψεως καλυπτομένων κινδύνων, ὡς καί προστατευομένων προσώπων).

β) τοῦ περιεχομένου της, ἰδίᾳ τῆς ὑπαρχούσας ἀνισότητος καί ἀντινομίας.

γ) τοῦ κόστους ταύτης ἐν τῷ συνόλῳ, ἐν σχέσει μὲ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ὡς καί μὲ τὰ διεθνεῶς κρατοῦντα, τῆς εἰκόνης συμπληρουμένης μὲ διεθνεῖς συγκρίσεις.

Τέλος ἐκρίθη σκόπιμον νά συμπληρωθῇ ἡ ὅλη ἐκθεσις διὰ συμπαρασμάτων καί διαπιστώσεων, αἱ ὁποῖαι θά ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν μελέτην τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων στοιχείων καί θά ἀποτελοῦν βασικὸν βοήθημα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ, τ.ἔ. τῆς ἐκκινήσεως ἐνός συγκεκριμένου προγράμματος θεραπείας τῆς σήμερον ὑφισταμένης καταστάσεως.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Ι. Έκτασις παρεχομένης κοινωνικοασφαλιστικής προστασίας.

Ἡ ἔκτασις τῆς προβλεπομένης ἐν τῇ Χώρα κοινωνικοασφαλιστικῆς προστασίας τοῦ πληθυσμοῦ ἀπό τῆς ἀπόψεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καλυπτομένων προσώπων ἀφ' ἑνός καί τοῦ εἴδους τῆς προστασίας ἀφ' ἑτέρου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοὺς φορεῖς μέσῳ τῶν ὁποίων παρέχεται αὕτη, ἐμφανίζεται συγκεντρικῶς ἐν τῷ πίνακι ὑπ' ἀριθ. Ι.

Οὕτω, ἐκ τῆς ἀπεικονίσεως ταύτης προκύπτει ὅτι:

Α) Ἀπό (ἀπόψεως κλάδων ἀσφαλίσεως ἢ ἐν τῇ Χώρα κοινωνικῆ ἀσφάλις καί εὐρύτεραν κοινωνικῆ προστασία, καλύπτει :

- 1) Τὴν ἀναπηρίαν, γῆρας, θάνατον.
- 2) Ἀσθένειαν καὶ μητρότητα.
- 3) Ἀνεργίαν
- 4) Στράτευσιν.

β) Από της απόψεως των φορέων δι-
ων παρέχεται ή κατά τ'άνωτέρω προστασία διακρίνομεν τήν υπό του
Δημοσίου παρεχομένην τοιούτην και τήν διά ασφαλι-
στικῶν Ὁργανισμῶν (Ε.Ε. και ειδικῶν ταμείων ἀ-
σφαλίσεως κυρίας και ἐπικουρικῆς) συμποσομένων εἰς 153 (βλ. πί-
νακα ὑπ'ἀριθ. 22 συνημμένον).

γ) Από της ἀπόψεως τῶν καλυπτο-
μένων πρὸς ἄλλους.

1) Ἐξ ἄλλου πρὸς τὸν κλάδον ἀναπηρίας - γή-
ρατος - θανάτου:

α) Καλύπτονται ἐν συνόλῳ 1.253.000 πρόσωπα, ἥτοι

113.000 δημόσιοι ὑπάλληλοι

787.000 μισθωτοί

353.000 αὐτοτελῶς ἀπασχολούμενοι

1.253.000 σύνολον

ἥτοι ὑπὸ συνταξιοδοτικῆς προστασίας καλύπτονται τὰ 79,35% τοῦ ἐ-
νεργοῦ ἀστικοῦ και ἡμιαστικοῦ πληθυσμοῦ και 44,13% τοῦ συνόλου
τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ.

β) Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν ὡς ἄνω καλυπτομένων διά κυρίαν (βασικὴν) σύν-
ταξιν τὰ 379.415 καλύπτονται και δι'ἐπικουρικὴν σύνταξιν και
τὰ 240.743 και δι'ἐφ'ἅπαξ παροχὰς λόγω τῶν αὐτῶν κινδύνων ἀναπη-
ρίας, γήρατος (ἢ πάντως ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας) ἢ θανάτου.

Σημειοῦμεν ὅτι δι'ἐπικουρικὴν σύνταξιν και ἐφ'ἅπαξ παρο-
χὰς καλύπτονται ὅσοι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, πλέον δέ τοῦ ἡμίσεως
τούτων καλύπτονται και διά δευτέραν ἐπικουρικὴν σύνταξιν. Ἐνῶ ἐκ
τῶν μισθωτῶν, ἐπικουρικῆς συντάξεως τυγχάνει τὸ 1/4 περίπου τού-
των και ἐφ'ἅπαξ τὸ 1/7, ἐν δέ τῶν αὐτοτελῶς ἀπασχολούμενων, ἐλά-
χιστον μόνον ποσοστὸν τούτων καλύπτεται και δι'ἐπικουρικὴν σύν-
ταξιν και ἐφ'ἅπαξ παροχὰς λόγω ἀναπηρίας, γήρατος και θανάτου.

2) Ὡς πρὸς τὸν κλάδον ἀσθενείας: Τὰ καλυπτόμενα ἐν συνόλῳ πρόσωπα διὰ παροχᾶς ἀσθενείας καὶ μητρότητος εἶναι 2.400.000 περίπου.

Ἐκ τούτων εἶναι	113.000	δημόσιοι ὑπάλληλοι
	758.000	μισθωτοί
	306.138	αὐτοτελῶς ἐργαζόμενοι
	1.240.000	συνταξιούχοι καὶ μέλη οἰκογεν.
σύνολον	<u>2.417.138</u>	

Ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀποτελεῖ τὸ 57,50% ἐπὶ τοῦ συνόλου ἀστικοῦ καὶ ἡμιαστικοῦ πληθυσμοῦ καὶ τὰ 28,70% ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἡ εἰς τ' ἀνωτέρω πρόσωπα παρεχομένη προστασία ἀσθενείας ποικίλλει μετὰξὺ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν προστατευομένων προσώπων. Οὕτω πλήρους προστασίας περιλαμβάνουσας: α) ἰατρικὰς φροντίδας, β) φαρμακευτικὴν περίθαλψιν καὶ γ) νοσοκομειακὴν περίθαλψιν, ὡς καὶ, προκειμένου περὶ Ι Κ Α καὶ τινῶν ἄλλων ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν δ) εἰς χρῆμα παροχᾶς ἀσθενείας, τυγχάνουν μόνον οἱ μισθωτοί, μετὰ τῶν προστατευομένων μελῶν οἰκογενείας καὶ οἱ συνταξιούχοι τοῦ Ι Κ Α καὶ τινῶν Εἰδικῶν Ταμείων μετὰ τῶν μελῶν οἰκογενείας. Ἐνῶ μερικῆς προστασίας, ἤτοι κατὰ κανόνα μόνον νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τυγχάνουν οἱ αὐτοτελῶς ἀπασχολούμενοι, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Σημειοῦμεν, ὅτι λέγοντες "πλήρη" καὶ "μερικὴν" προστασίαν ἀσθενείας ὡς ἀνωτέρω λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατὰ τὸ γράμμα τῶν σχετικῶν Νόμων κάλυψιν τῶν ἐν λόγῳ παροχῶν.

Ἐκ τῆς εἰς τὸ εἰδικὸν τμήμα τῆς Ἐκθέσεως περιγραφῆς, προκύπτει ἡ ἐν τῷ συνόλῳ ἀνεπάρκεια καὶ ἡ ἀνισότης τῆς παρεχομένης ὑγειονομικῆς προστασίας.

Πέραν τοῦ ἀνωτέρω ἀναφερθέντος ἀριθμοῦ καλυπτομένων δι' ἀσθένειαν προσώπων, καθ' ἣν ἔκτασιν ἐλέγχθη, δεόν διὰ τὴν πληρεστέραν ἐμφάνισιν τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐν τῇ χώρῃ ὑγειονομικῆς προστασίας -ἐννοοῦμεν εἰς ἀριθμὸν προσώπων καὶ οὐχί εἰς περιεχόμενον- νὰ προσθέσωμεν :

α) τοὺς ἀγρότας, οἵτινες τυγχάνουν ἰατρικῶν φροντίδων βάσει τοῦ νόμου "περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἀγροτῶν", καὶ οἵτινες ὑπολογίζονται περίπου εἰς 4.500.000 πρόσωπα). Ἡ παρεχομένη εἰς τὰ πρόσωπα ταῦτα ὑγειονομικὴ προστασία, ὡς γνωστόν εἶναι ἔτι ὑποτυπώδης.

β) τοὺς ἀπόρους τῶν ἀστικῶν κέντρων (ὑπολογιζομένους κατὰ λίαν χονδρικὸν ὑπολογισμὸν εἰς 500.000) καὶ οἵτινες τυγχάνουν ἐν τινὶ μέτρῳ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως, καὶ

γ) τοὺς ἀπόρους τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ (2.300.000 περίπου πρόσωπα), εἰς τοὺς ὁποίους δύναται νὰ παρέχῃται ἐν περιπτώσει ἀνάγκης νοσοκομειακὴ περίθαλψις.

Πίναξ Ι.

Έκτασις παρεχομένης κοινωνικοασφαλιστικής προστασίας

Κατηγορία προστατευομ. προσώπων	Δημόσιοι υπάλληλοι	Μισθωτοί	Αύτοτελῶς ἐργαζόμεν.	Συν/χοι & μέλη οικογεν.	Σύνολον	% επί·ἐ- νεργού ἀστικ.& ἡμιστ. πληθυσμ.	% επί συνόλ. ἐνεργ. πλη- θυσμοῦ	% επί συνόλ. ἀστικ. καί ἡ- μιστικ. πληθυσμ.	% επί συνόλ. πλη- θυσμοῦ
---------------------------------------	-----------------------	----------	-------------------------	-------------------------------	---------	---	---	--	-----------------------------------

Εἶδος ἀσφαλ.
προστασίας

Ι. Σύνταξις ἢ
ἐφ' ἄπαξ

α) Βασικὴ σύνταξις	113.000	-	787.000	353.000	-	1.253.000	79,35	44,13	
β) Ἐπικουρ. σύνταξις									
α' παροχὴ	-	99.400	194.836	4.302	-				
β' παροχὴ	-	80.877	-	-	-				
γ) Ἐφ' ἄπαξ									
α' παροχὴ	-	119.800	111.157	9.786					
β' παροχὴ	-	10.963	-	-					
2. Ἀσθένεια & Μητρότης									
α) Πλήρης			759.000		1.122.000	2.300.000	-	-	57,50 28,75
β) Μερικὴ	113.000			306.000					
3. Ἀνεργία			625.000			625.000			
4. Σπράττεισις			650.000 (I)			650.000			

(I) Σημείωσις Ὁ ἀριθμὸς ἀναφέρεται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἠσφαλισμένων διὰ τοὺς ὁποίους καταβάλλεται εἰσφορά καὶ οὐχί εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πράγματι καλυπτομένων.

II. Χρηματοδοτήσεις, καί κόστος Κοινωνικών Ασφαλίσεως.

Εἰς τὰ κατ'ἰδίαν τμήματα τῆς Ἐκθέσεως ἐγένετο λεπτομερῆς ἀνάλυσις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐκάστου τομέως κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καί γενικώτερον κοινωνικῆς προστασίας, ἐξετασθέντων χωρισμένως τῶν πόρων ἐκάστου κλάδου καί τῶν δαπανῶν.

Ἡ ἀνάλυσις αὕτη ἀλλά καί συγκέντρωσις τῶν δεδομένων τούτων περί τῶν πόρων καί δαπανῶν ὄλων τῶν τομέων τῆς ἐν τῇ χώρᾳ κοινωνικῆς καί ἀσφαλιστικῆς προστασίας ἐμφανίζεται διὰ τοῦ πίνακος ὑπ' ἀρ.3, ὅστις παρέχει νομίζομεν μίαν λίαν διαφωτιστικὴν καί πλήρη εἰκόνα τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως.

Οὕτω ἐκ τοῦ πίνακος τούτου προκύπτουν τὰ ἑξῆς :

Α. Ἔσοδα

Τὸ σύνολον τῶν πόρων τῶν συγκεντρωμένων διὰ παροχὰς συντάξεως καί ἀσθενείας πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας ἀνέρχεται εἰς 5.155 ἑκατ. δρχ.

Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀναλύεται ὡς ἀκολούθως:

I. Κοινωνικὴ ἀσφάλισις	
A. Μισθωτῶν	3.033 ἑκατ.
B. Αὐτοτ. ἐργαζομένων	453 "
	<hr/>
	3.486
II. Ἀσφάλισις ἀγροτῶν	97
III. Δημόσιοι Ὑπάλληλοι	1.572
	<hr/>
	5.155

Ἐάν εἰς τοὺς διατιθεμένους διὰ τὰς κυρίως ἀσφαλιστικὰς παροχὰς πόρους προσθέσωμεν καί τοὺς διατιθεμένους:

α) Διά πολεμικές συντάξεις, β) διά περίθαλψιν άπόρων ώς καί γ) διά παροχάς προνοίας προς άπόρους τών διαφόρων Υπουργείων, τό σύναλον τών πόρων διά τήν έν εύρυτέρη έννοιά κοινωνικοασφαλιστικήν προστασίαν του πληθυσμού τής χώρας άνέρχεται είς 6.767 έκατ. δρχ.

Τά, στενώτερον, έσοδα κοινωνικής άσφαλίσεως, ήτοι τό ποσόν τών 5.155, άναλυόμενον κατά κλάδους, έχει ώς άκολουθως :

α) κλάδος άναπηρίας-γήρατος καί θάνατου	3.584
β) κλάδος άσθενείας	1.226
γ) κλάδος άνεργίας	266
δ) κλάδος στρατεύσεως	79

Έξετάζοντες τήν προέλευσιν τών ώς άνω έσόδων διαπιστούμεν ότι :

Έξαιρέσει τών δημοσίων υπαλλήλων διά τήν συνταξιοδότησιν καί τήν προστασίαν κατά τής άσθενείας τών όποιων είσφέρει άμέσως τό Δημόσιον, ή μέσω τής κοινωνικής άσφαλίσεως παρεχομένη προστασία χρηματοδοτεΐται κατ' άρχήν έξ είσφορών ήσφαλισμένων καί έργοδοτών (προκειμένου περί μισθωτών) ή έξ είσφορών μόνον τών ήσφαλισμένων (προκειμένου περί άυτοτελών έργαζομένων).

Η συμμετοχή του κράτους διά θεσπίσεως κοινωνικών πόρων υπέρ τών ώς άνω Όργανισμών κοινωνικής άσφαλίσεως, διά μέν τούς άσφαλιστικούς όργανισμούς μισθωτών άνέρχεται μόλις είς ποσοστόν 6,4 επί του συνόλου τών έσόδων των, διά τούς άυτοτελών δέ άπασχολουμένους είς 25,8.

Ότω τό σύναλον τών πόρων τών άσφαλιστικών όργανισμών μισθωτών καί άυτοτελών άπασχολουμένων κατανέμεται άναλόγως προελεύσεως είς :

έξ είσφορών ήσφαλισμένων	1.243.542.000	35,7%
" " έργοδοτών	1.710.358.000	49,1%
έκ κοινωνικών πόρων	311.899.000	8,9%
έκ λοιπών πόρων	<u>173.479.000</u>	6,3%
Σύνολον	3.583.254.000	

Αναλυτικώτερον οί πόροι τῶν ἀσφαλιστικῶν Ὄργανισμῶν μισθω-
τῶν κατανέμονται ὡς ἑξῆς :

ἐξ εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων	947.061.000	31,2%
" " ἔργοδοτῶν	1.705.907.000	6,4%
ἐκ κοινωνικῶν πόρων	195.037.000	6,4%
ἐκ λοιπῶν πόρων	<u>138.280.000</u>	4,6%
Σύνολον	3.032.934.000	

Οἱ δέ πόροι τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν αὐτοτελῶς ἀπασχολου-
μένων (καί τινων μισθωτῶν) ὡς ἀκολούθως :

ἐξ εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων	296.481.000	65,4%
" " ἔργοδοτῶν	4.451.358	1%
ἐκ κοινωνικῶν πόρων	116.862.000	25,8%
ἐκ λοιπῶν πόρων	<u>35.199.000</u>	7,8%
Σύνολον	452.993.000	

Β' Δαπάναι

Τό σύνολον τῶν ἐν τῇ χώρᾳ δαπανῶν διά παροχᾶς συντάξεως καί
ἀσθενείας ἀνέρχεται εἰς 4.710 ἑκατ. δρχ., προστιθεμένων δέ τῶν
δαπανῶν διά τὰς πολεμικᾶς συντάξεις, παροχᾶς πρὸς ἀπόρους ἀσθε-
νείας καί προνοίας, τό σύνολον τῶν δαπανῶν τῆς ἐν εὐρυτέρᾳ ἐννοίᾳ
κοινωνικοασφαλιστικῆς προστασίας εἰς τόν πληθυσμόν τῆς χώρας ἀν-
έρχεται εἰς 6.295 ἑκατ. δρχ.

Τό ποσό τῶν ἐν τῇ στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ δαπανῶν, ἦτοι τὰ 4.710
ἑκατ.δρχ. ἀναλύονται ὡς ἀκολούθως κατὰ φορεῖς καί κατηγορίας κα-
λυπτομένων προσώπων.

I. Κοινωνική ἀσφάλισις	
Α. Μισθωτῶν	2.789
Β. Αὐτοτελῶς ἐργαζομένων	<u>391</u>
Σύνολον Α καί Β	3.180

II. Ασφάλιστοι αγροτών	97
III. Δημόσιοι υπάλληλοι	1.433
	<hr/>
	4.710

Αναλυόμενον δέ τό αυτό ποσόν κατ' κλάδους ἔχει ὡς ἀκολούθως:

α) κλάδος ἀνεπείρας-γήρατος καί θανάτου	3.331
β) " ἀσθενείας	1.051
γ) " ἀνεργίας	309
δ) " στρατεύσεως	19

Γ' Ἔσοδα - Παροχαί - Συσχέτισις τοῦτων
μέ Ἐθνικόν Εἰσόδημα.

Τό σύνολόν τῶν ἐσόδων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως (σύν δημοσίων ὑπαλλήλων καί ἀγροτῶν)-ίς ἀνωτέρω ἀνελύθη ὡς καί τό σύνολον τῶν δαπανῶν ἀνέρχονται εἰς :

ἔσοδα 5.155 ἑκατ. δρχ.
δαπάναι 4.710 ἑκατ. δρχ.

ἅτινα ποσά συγκρινόμενα μέ τό ἔθνικόν εἰσόδημα 1957 εἰς ὃ ἔτος ἀντιστοιχοῦν τά συλλεγέμενα στοιχεῖα, μάς δίδουν τά ἑξῆς ποσοστά ἀντιστοιχίως :

α) τά ἔσοδα	7,67%	ἐπί τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος
β) αἱ δαπάναι	7%	" " " "

Διά τῶν κατωτέρω δύο πινάκων (α καί β) παρέχομεν πλέον παραστατικῶς τό μέτρον τοῦ κόστους τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἐν τῇ Χώρα παραθέτοντες τά συνολικά ποσά ἐσόδων καί δαπανῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως μετά συγκρίσεως τούτων μέ τό ἔθνικόν εἰσόδημα καί ἀναλύσεως τούτων: α) κατ' κατηγορίας καλυπτομένων προσώπων καί β) κατ' κλάδους ἀσφαλίσεως μέ συγκρίσεις τῶν μερικῶν ποσῶν ὡσαύτως μέ τό ἔθνικόν εἰσόδημα.

Πίναξ α'

	Έσοδα	% Εθνικού είσο- δήματος	Δαπάναι	% Εθνικού είσοδή- ματος
<u>I. Κοινωνική ασφάλισις</u>				
A. Μισθωτών	3.033	4,51%	2.789	4,15%
B. Αύτοτελῶς ἐργαζομένων	453	0,67%	391	0,58%
<u>II. Ασφάλισις ἀγροτῶν</u>	97	0,15%	97	0,15%
<u>III. Δημόσιοι Ὑπάλληλοι</u>	1.572	2,34%	1.433	2,13%
Σύνολον	5.155	7,67%	4.710	7,01%

Πίναξ β'

	Έσοδα	% Εθνικού είσοδή- ματος	Δαπάναι	% Εθνικού είσοδήμα- τος
1) Κλάδος ἀναπηρίας- γήρατος-θανάτου	3.584	5,33%	3.331	4,96%
2) Κλάδος ἀσθενείας	1.226	1,82%	1.051	1,56%
3) Κλάδος ἀνεργίας	266	0,40%	309	0,46%
4) Κλάδος στρατεύσεως	79	0,12%	19	0,03%
Σύνολον	5.155	7,67%	4.710	7,01%

Τέλος διά τοῦ συνημμένου πίνακος 4 δίδεται ἀνάλυσις τῶν αὐτῶν κατά τ' ἀνωτέρω ποσῶν ἐσόδων καί δαπανῶν κατά κατηγορίας προστατευομένων προσώπων καί καλυπτομένων κινδύνων.

Ἐάν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τό σύνολον τῶν πόρων καί τό σύνολον τῶν δαπανῶν τῶν διατιθεμένων ἐν τῇ χώρᾳ διά τήν ἐν εὐρυτέρᾳ ἐννοίᾳ κοινωνικοασφαλιστικήν προστασίαν τοῦ πληθυσμοῦ ἀνερχομένων κατά τ' ἀνωτέρω εἰς :

α) ἔσοδα 6.767

β) δαπάναι 6.295

Ἡ σύγκρισις τούτων μέ τό ἐθνικόν εἰσόδημα μᾶς δίδει τά ἑξῆς ποσοστά :

α) ἔσοδα 10,07%

β) δαπάναι 9,37%

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων, τόσον εἰς τὰ εἰδικά Τμήματα τῆς Ἐκθέσεως ὅσον καί εἰς τὰς συγκεντρωτικάς διαπιστώσεις τοῦ παρόντος μέρους, προκύπτουν ὠρισμένα συμπεράσματα, τὰ ὅποια θά ἀποδοιξώμεν νά συνοψίσωμεν κατωτέρω πρός τόν σκοπόν, ὅχι νά ὑποδείξωμεν λύσεις, ὅπερ δέν εἶναι ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἐκθέσεως, ἀλλά νά ἐμφανίσωμεν ἄλλῳ τὰ ὑφιστάμενα προβλήματα καί τὰς, ἐκ τῶν ἀντικειμενικῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν τῆς Χώρας καί τῆς ἤδη ὑφισταμένης ἀσφαλιστικῆς καταστάσεως, ὑπαρχούσας δυνατότητας ἀντιμετωπίσεως τούτων, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ὁποίων μόνον θά καταστή δυνατή ἡ οἰαδήποτε ὑπό τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς ἀνεύρεσις λύσεως.

Τρία εἶναι τὰ βασικά προβλήματα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὰ ὅποια ὑπάγονται καί τὰ εἰδικώτερα κατά κλάδους καί κατηγορίας προσώπων.

Α' Τό Οἰκονομικόν

Β' Τό Ὁργανωτικόν

Γ' Τό τῆς ἐκτάσεως καί τοῦ περιεχομένου τῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας.

Α' Οἰκονομικόν πρόβλημα

Ι. Περιωρισμένα ὡς ἐκ τοῦ χαμηλοῦ ἐ-

θνικοῦ εἰσοδήματος τὰ δυνάμενα νὰ διατεθοῦν διὰ τήν κοινωνικήν ἀσφάλισιν οἰκονομικά μέσα. Ἡ ἑλληνική κοινωνική ἀσφάλισις ἔχει ἐν ἑαυτῇ ὀργανικήν ἀδυναμίαν, ὡς ἐκ τῶν περιορισμένων οἰκονομικῶν μέσων, τὰ ὅποια εἶναι δυνατόν νὰ διατίθενται ἐκ τοῦ καθόλου ἑθνικοῦ εἰσοδήματος διὰ τήν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐπιδιωκομένων σκοπῶν.

Τοῦτο, ὀφειλόμενον εἰς τό χαμηλόν ἑθνικόν εἰσόδημα, ὅπερ ἀναλογεῖ κατὰ κάτοικον καί ὅπερ κατὰ συνέπειαν δύναται νὰ διατίθεται διὰ πᾶσαν μή ἀμέσως καταναλωτικήν δαπάνην, εἶναι γνώρισμα ὅλων τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων χωρῶν.

Εἶναι ὅθεν ἀφ' ἑαυτῶν περιορισμένα τὰ ὅρια, ἐντός τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἐκταθῇ ἡ παρεχομένη ὑπ' αὐτῆς προστασία, ὑπό τήν ἔννοιαν ὅτι ἡ δέον νὰ αὐτοπεριορισθῇ ὑπό ἔποψιν κύκλου προστατευομένων προσώπων ἢ νὰ εἶναι περιορισμένοι οἱ τομεῖς, εἰς οὓς θά ἀναπτύξῃ τήν δραστηριότητα αὐτῆς, ἢ ἄλλως κατὰ περιεχόμενον ἢ εἰς ἕκαστον τομέα παρεχομένη προστασία νὰ ὑπολείπεται τοῦ ἀναγκαίου ὁρίου.

Ἐν Ἑλλάδι δέν ἔχει τύχαι τῆς δεούσης προσοχῆς ἡ τοιαύτη ὀργανική ἀδυναμία διότι διὰ τόν καθορισθέντα κύκλον προστατευομένων προσώπων - κυρίως τῶν μισθωτῶν - τῶν ἀστικῶν καί ἡμιστικῶν περιοχῶν - ἐθεσπίσθησαν ἀλληλοδιαδόχως ἅπαντα τὰ γνωστά μέτρα προστασίας (συνταξιοδότησις, προστασία κατὰ τῆς ἀσθενείας, ἀνεργίας, στρατεύσεως καί πρὸς τούτοις ἕτερα μέτρα ὡς τῆς ἐργατικῆς κατοικίας, μετεργασιακῆς προνοίας καί ἐσχάτως, παρὰ τό ὅτι καί τό ἀσφαλιστικόν ἰσοζύγιον Κλάδου Συντάξεως τῶν Ὄργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως εἶναι παθητικόν, προσετέθησαν τὰ οἰκογενειακά ἐπιδόματα) μέ ἀναγκαίαν συνέπειαν τήν χαμηλήν στάθμην παρεχομένης προστασίας ἐν τῷ πλαισίῳ ἐνός ἐκάστου τῶν ἐν λόγῳ τομέων ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὑφισταμένας ἀνάγκας.

Αί δαπάναι τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως (ἐν στενῇ ἐννοίᾳ) καλύπτουν ἤδη ὡς ἐλέχθη (στοιχεῖα τοῦ 1957) τὰ 7% τοῦ Ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, αἱ δαπάναι δέ τῆς ἐν εὐρυτέρῳ ἐννοίᾳ κοινωνικῆς προστασίας τὰ 10% αὐτῶν.

Τὸ ποσοστὸν τοῦτο λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ χαμηλοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος τῆς χώρας καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν οὐσιωδῶν ἐλλείψεων, ὡς ἐξετέθησαν εἰς τὰ εἰδικὰ Τμήματα τῆς ἐφαρμοζομένης ἐν τῇ Χώρῳ κοινωνικῆς προστασίας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἐκτάσεως καὶ πληρότητος ταύτης δέον νὰ θεωρηθῆ ἡδη λίαν ὑψηλόν.

Εἶναι ὅθεν προφανές ὅτι οἰαδήποτε καὶ καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως δέν δύναται νὰ ἀγνοήσῃ τὰ ἐπὶ τῶν πραγμάτων τιθέμενα οἰκονομικὰ ταῦτα πλαίσια.

2. Μὴ λελογισμένη κατανομή τῶν πόρων κατὰ κλάδους καὶ κατὰ φορεῖς ἀσφαλίσεως.

α) Κατὰ κλάδους. Ὁ πλέον βασικός κλάδος τῆς ἀσφαλίσεως, ὁ Κλάδος ἀναπήρειας - γήρατος καὶ θανάτου ἔχει ἀπὸ ἐτῶν παθητικόν ἀσφαλιστικὸν ἰσοζυγίου, ὁ δὲ ἀπολογισμὸς ἐσόδων καὶ παροχῶν Ὄργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως τοῦ ἐν λόγω Κλάδου ἐμφανίζει καὶ λογιστικόν ἔλλειμμα. Τὸ ἔλλειμμα τοῦ Κλάδου ὅπερ ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸ ἔλλειμμα τοῦ κλάδου τούτου τοῦ ΙΚΑ, ἀποτελεῖ τὸ πλέον σοβαρὸν καὶ ἐπεῖγον πρόβλημα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἐξ ἄλλου οἱ κλάδοι ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως ἀπὸ ἐτῶν ἤδη ἀφήνουν περίσσεύματα πρόδιδοντα, ἰδίᾳ προκειμένου περὶ τοῦ Κλάδου στρατεύσεως, τὸ ὑπερβολικόν τῶν νενομοθετημένων ὑπὲρ αὐτοῦ πόρων. Ἡ ὑπαρξίς ἀδικαιολογήτου περισσεύματος ἀσφαλιστικοῦ κλάδου ἀποτελεῖ ὡσαύτως ἐν πρόβλημα, διότι παρέχει τὴν εὐχέρειαν οὐχί λελο-

γισμένης χρησιμοποίησεως τῶν πόρων τούτων, πάντως δέ ὑπὲρ ἄλλων μὴ
νενομοθετημένων σκοπῶν ὡς ἐγένετο ἤδη, (ὡς τονίζεται τοῦτο εἰς τὰ
κατ'ἰδίαν Τμήματα τῆς Ἐκθέσεως, ὁπόθεν προκύπτει ὅτι διὰ τὴν χο-
ρήγησιν μόνον ἐκτάκτων ἐπιδοτήσεων ἀνεργίας (ἐντός τριετίας 1956-
1958) κατεβλήθησαν εἰς κοπυεργάτας περὶ τὰ 50 ἑκατομμ. δραχμῶν
καὶ διὰ τὰ λεγόμενα βοηθήματα ἐορτῶν (ἀπὸ 1954-1958) δρχ. 110 ἑ-
κατομμ.).

β) Κατὰ φορεῖς. Εἰς τὰ περί χρηματοδοτήσεως
τῆς ἀσφαλίσεως κεφάλαια τῶν εἰδικῶν Τμημάτων τῆς ἐκθέσεως ὑπογραμ-
μίζεται ἰδιαίτερος ἢ ἐπιπροσάουσα ἀνομοιομορφία καὶ
ἀνισότης τῶν διατιθεμένων πόρων εἰς τοὺς διαφόρους φορεῖς
ἀσφαλίσεως προκειμένου περὶ τοῦ αὐτοῦ κινδύνου. Καί αἱ ὑπάρχουσαι
ἀπίθανοι πράγματι διαφοραί, ἐμφανίζονται ἀπολύτως εἰς τοὺς σχετι-
κοὺς πίνακας, εἰς οὓς ἐμφανίζεται τὸ κατὰ κεφαλὴν ἠσφαλισμένου ὕ-
ψος ἐσόδων κατὰ ἀσφαλιστικὸν φορέα καὶ κίνδυνον.

3. Μὴ λελογισμένη ἢ συμμετοχὴ τοῦ Κρά-
τους εἰς τὰ βάρη τῆς κοινωνικῆς ἀσ-
φαλίσεως. Τὸ Κράτος, ὡς ἐλέχθη ἤδη, ἐμμέσως μόνον συμμε-
τέχει εἰς τὰ βάρη τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἤτοι διὰ τῶν καλου-
μένων "κοινωνικῶν πόρων" ἢτοι εἰδικῶν φορολογιῶν ὑπὲρ ὠρισμένων ἀ-
σφαλιστικῶν φορέων.

Ἐνταῦθα δεόν νά σημειωθῇ ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς πόρου τινὸς
ὡς συνιστῶντος κοινωνικὴν ἢ μὴ εἰσφορὰν δέν εἶναι πάντοτε εὐχε-
ρής.

Ἐπὶ τούτοις ὑπάρχουν περιπτώσεις καθ'ἃς πόρος τις, ὅστις παρίσταται
ὡς κοινωνικὴ εἰσφορὰ, δέν ἀποτελεῖ εἰμὴ κατὰ διάφορον τοῦ συνή-
θους ὑπολογιζομένην εἰσφορὰν ἐργοδότη. Οὕτω ἐνῶ συνήθως ἡ συν-
εισφορὰ τοῦ ἐργοδότη ὑπολογίζεται εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν
τοῦ ἠσφαλισμένου, προκειμένου περὶ τῶν ἠσφαλισμένων π.χ. τοῦ Τα-
μεῖου Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν κλπ. διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας

δέν προβλέπεται μὲν ἄμεσος εἰσφορὰ τοῦ ἐργοδότη, πλὴν ὅμως ἀντ' αὐτῆς καταβάλλεται ἐπὶ τῶν προϊόντων καὶ δὴ τῆς τιμῆς πωλήσεως τοῦτων ποσοστὸν 3% διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Τὸ αὐτὸ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταχυδρομικοῦ Προσωπικοῦ ποσοστὸν 2% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν πωλουμένων γραμματοσήμων κ.ο.κ. Κατὰ μείζονα λόγον δέν θά ἔδει νά λογίζονται ὡς κοινωνικοὶ πόροι οἱ εἰδικοὶ φόροι οἱ θεσπισμένοι ὑπὲρ τῶν ἀσφαλιστικῶν Ὄργανισμῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, δεδομένου ὅτι ὑπάρχουν οὗτοι θέσιν ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς, ἥτις οὕτως ἢ ἄλλως ἐκ φόρολογίας θά ἐπήγαζεν.

Διὰ τοῦτο ὀρθότερα θά ἦτο ἡ ἀποφίσι τοῦ χαρακτηρισμοῦ ὡς κοινωνικῶν εἰσφορῶν μόνον τῶν πόρων, οἱ ὅποιοι ἀφ' ἑνὸς μὲν δέν προέρχονται ἀμέσως ἐξ ἐπιβαρύνσεως ἐργοδότη ἢ ἠσφαλισμένου - ἀνεξαρτήτως τρόπου ὑπολογισμοῦ - καὶ ἀφ' ἑτέρου ἢ ἐπιβάρυνσις τῆς καταναλώσεως εἶναι πλέον σαφῆς ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ καὶ εἰσπράξεως, δέν τελεῖ εἰς ἀναλογίαν τινὰ οὔτε πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς τὴν συγκεκριμένην ἐπιχείρησιν ἀπασχολουμένων οὔτε εἰς τὸν ὄγκον τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν οὔτε ἐνίοτε, ὅπερ καὶ τὸ σπουδαιότερον, διατίθεται κἂν διὰ τὴν ἀσφάλισιν προσώπων, ὧν ἡ ἐργασία σχετίζεται μὲ τὸ ἀντικείμενον καὶ τὸ προϊόν ἐφ' οὗ ἔχει ἐπιβληθῆ ἡ εἰσφορὰ. Παρὰ τὴν ἀποφίσι μας ταύτην, λόγῳ τῆς δυσχερείας, πρακτικῶς, τῆς βάσει ταύτης διακρίσεως τῶν πόρων, εἰς τοὺς συνοδεύοντας τὴν παροῦσαν ἐκθεσιν πίνακος οἱ κοινωνικοὶ πόροι, ἀνερχόμενοι εἰς τὸ ποσὸν τῶν 467 ἑκατ. δρχ. ἦτοι ποσοστὸν 9% ἐπὶ τῶν συνολικῶν ἐσόδων, ἀναφέρονται βάσει τῆς ἐπικρατησάσης ἐν προκειμένῳ κοινῆς ἀντιλήψεως.

Τὸ ποσὸν τοῦτο, θεωρούμενον καθ' ἃ ἐλέχθη, ὡς ἔμμεσος Κρατική εἰσφορὰ εἰς τὰ βάρη τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, δέν δύναται νά θεωρηθῆ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ὑψηλόν. Κριτικῆν ὅμως ἐπιδέχεται ὁ τρόπος διαθέσεως τῶν πόρων αὐτῶν καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης δικαίως οἱ κοινωνικοὶ πόροι θεωροῦνται σήμερον ὡς ἐν τῶν προβλημάτων τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ὡς ἐκ τοῦ μή λογιζομένου τρόπου τῆς κατανομῆς τούτων μεταξύ τῶν διαφόρων ἀσφα-

λιστικῶν φορέων.

Οὕτω μεγαλύτερον ποσοστόν κοινωνικῶν πόρων διατίθεται διὰ τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν παρὰ διὰ τὴν κυρίαν ἀσφάλισιν, μεγαλύτερον ἐν τῷ συνόλῳ διὰ τοὺς ἀσφαλιστικούς φορεῖς αὐτοτελῶς ἀπασχολουμένων καὶ χαμηλότερον διὰ τοὺς ἀσφαλιστικούς φορεῖς μισθωτῶν. Μεταξύ δέ τῶν φορέων τούτων διαπιστοῦται ὅτι οἱ κοινωνικοὶ πόροι ἔχουν θεσπισθῆ μέ γνῶμονα οὐχὶ τὴν ἀνάγκην ἀλλὰ τὴν σύμπτωσιν ἢ τὴν ἰσχύν ἢ τὴν πίεσιν ἐνδιαφερομένων ὑπὲρ ὠρισμένων κατηγοριῶν προσώπων εἰς βᾶρος τῆς καταναλώσεως, δηλ. καλοῦνται οἱ πολλοὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ προνόμια τῶν ὀλίγων, οἱ ὁποῖοι εἶναι συνήθως αἱ οἰκονομικῶς εὐρωστότεραι τάξεις, ἐνῶ ἀντιθέτως διὰ τὰς οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρας τάξεις, ὡς τὸ πλεῖστον τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ ΙΚΑ, ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις τῶν ὁποίων ἀπήλλαξεν τὸ Κράτος ἀπό, ἄλλως, κατ'ἀνάγκην πρὸς τούτους παροχὰς προνοίας, οὐδόλως εἰσφέρει τὸ Κράτος.

4. Τέλος αἱ καθυστεροῦμεναι ὀφειλαὶ πρὸς τοὺς διαφόρους ἀσφαλιστικούς φορεῖς ὑπολογιζόμεναι (1957) εἰς 917 ἑκατομμ. ἀποτελοῦν ὡσαύτως ὡς ἐκ τοῦ ὅγκου των, ἐν πρόβλημα ὅπερ δέον νὰ τύχη ἰδιαίτερης προσοχῆς ἐν τῇ ἀντιμετωπίσει τοῦ ὅλου οἰκονομικοῦ προβλήματος τῆς κοινωνικῆς ἀσφάλισις, πολλῶ μᾶλλον λαμβανομένου ὑπ'ὄψιν ὅτι προκειμένου τοῦλάχιστον περὶ τοῦ ΙΚΑ, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἀνυλογεῖ τὸ πλεῖστον τῶν ὡς ἄνω καθυστερήσεων, ἡ κυρία αἰτία τούτων εἶναι αἱ διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἀποφάσεων τῆς Κυβερνήσεως χορηγούμεναι πρὸς τοὺς καθυστεροῦντας ἐργοδότης διευκολύνσεις ἐξοφλήσεως τῶν καθυστεροῦμένων εἰσφορῶν, γεγονόςς τὸ ὁποῖον ἔχει συντελέσει εἰς τὴν χαλάρωσιν παντός αἰσθήματος εὐθύνης πρὸς ἔγκαιρον καταβολὴν τῶν τρεχουσῶν εἰσφορῶν.

Β' Ὁργάνωτικὰ προβλήματα.

Ι. Ἐλλειψις ἐνιαίου προγράμματος

κατά τήν θέσπισιν καί ὀργάνωσιν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Ἡ ἀνωτέρω περιγραφεῖσα ὀργανική δύναμις τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ὀφειλομένη εἰς τὰ περιορισμένα οἰκονομικά μέσα καί τήν μή λελογισμένην διάθεσιν τῶν διατιθεμένων δι' αὐτῶν πόρων, ἐπιδεινοῦται ἀπό τήν ὀργανωτικῆν δύναμιάν τοῦ ὑφισταμένου συστήματος, ἥτοι τήν ἔλλειψιν ἐνιαίου προγράμματος κατὰ τήν θέσπισιν καί ὀργάνωσιν τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Χαρακτηριστικά σημεῖα τῆς ἐλλείψεως προγραμματισμοῦ ἐν τῇ ὀργανώσει τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἐν τῇ Χώρα μας εἶναι :

α) Ἡ πλῆθος τῶν φορέων τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως 153, ἐν συνόλῳ, ὡς κατεγράφησαν ἀνωτέρω, διά τόν αὐτόν κίνδυνον, διά τὰ αὐτά πρόσωπα, διά τήν αὐτήν πολλᾶκις ἀπασχόλησιν.

Καί μόνον ὁ ἀριθμός τῶν ὡς ἄνω ἀσφαλιστικῶν φορέων ἀποτελεῖ, ὡς ἐλέχθη ἤδη, ἐν πρόβλημα τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

Δέον νά σημειωθῇ ὅτι Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως συνεστήθησαν καί μετά τήν ἔναρξιν λειτουργίας τοῦ ΙΚΑ παρ' αὐτήν ἐν τῷ ἰδρυτικῷ νόμῳ τούτου θεσπισθεῖσαν ἀπαγορευτικήν διάταξιν.

Οὕτω κατηγορίαι ἤδη ἠσφαλισμένων εἰς τό ΙΚΑ, προσώπων ἐκ τῶν πλέον εὐρόστων οἰκονομικῶς (Προσωπικόν ΟΤΕ, Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς κλπ.) ἀποχωροῦν τῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεως, ἱδρύνοντα ἴδια Ταμεῖα, ἐνῶ παραλλήλως, διά τῆς πολιτικῆς τῶν "συγχωνεύσεων" εἰσέρχονται εἰς τό ΙΚΑ αἱ πλέον παθητικάί κατηγορίαι ἠσφαλισμένων μέ μεγαλύτερον τούτων ἀριθμόν συνταξιούχων.

β) Αἱ συγχωνεύσεις εἰς τό ΙΚΑ τῶν ἐξηντλημένων οἰκονομικῶς Εἰδικῶν Ταμείων καίτοι προεβλέφθησαν ὑπό τοῦ Λ.Ν. 1846/51 ὡς μέσον περιστολῆς τῆς κατατμήσεως τῆς ἀσφα-

λίσεως εις πλείονας ασφαλιστικούς φορείς, εν τούτοις καθ'ο σύστημα προεβλέπαντο υπό του έν λόγω νόμου καί έτι μάλλον καθ'όν τρόπον διενεργήθησαν μέχρι τουδδε, αντί βελτιώσεως, έπεδεινωσαν τήν γενικήν ασφαλιστικήν κατάστασιν, λόγω τών άνωμαλιών άς έπροκάλεσαν εις τόν μεγαλύτερον ασφαλιστικόν οργανισμόν τής Χώρας, τό Ι Κ Λ.

Πράγματι διά τών ειδικών νόμων δι'ών έγέγοντο αι πλείσται μέχρι τουδδε συγχωνεύσεις Ειδικών Ταμείων ασφαλίσεως εις τό Ι Κ Λ (καί του ήδη υποβληθέντος νομοσχεδίου σχετικώς μέ τήν συγχώνευσιν εις τό Ι Κ Λ του Ταμείου Συντάξεως Προσωπικού τής Η Ε Κ) έπεχειρήθη καί έπιχειρεΐται ούχί άπλως ή έπίρροιψις εις τό Ι Κ Λ του ασφαλιστικού βάρους τών χρεωκοπημένων ασφαλιστικώς καί ταμειακώς Ειδικών Ταμείων - άνευ ούδενός άντικρύσματος - αλλά καί ή διά του Ι Κ Λ έπίλυσις άλλων γενικωτέρων κυβερνητικών σκοπών, άσχέτων πρός τήν ασφάλισιν (ώς ή άρσις τής κατοχυρώσεως του καπνεργατικού έπαγγέλματος, ή άντικατάστασις διά μηχανικών μέσων τής έργασίας τών φορτοεκφορτωτών εις τούς λιμένας, ή άντικατάστασις τών τροχιοδρόμων δι'έτέρων μέσων συγκοινωνίας κλπ.).

Ούτω πλήν του σοβαρωτάτου οικονομικού βάρους τό όποϊον έπερρίφθη διά τών συγχωνεύσεων εις τό Ι Κ Λ, εις βάρος τής ασφαλιστικής του ίσορροπίας καί τών άνειλημμένων ήδη ύποχρεώσεων αύτου πρός τούς παρ'αύτῳ ήσφαλισμένους (υπολογίζεται, κατ'άναλογιστικήν μελέτην εις 2 δισεκατομμύρια ή παροῦσα άξία τής εκ συγχωνεύσεων έπιβαρύνσεως του Ι Υ Λ, εις 500 δέ περίπου εκατομμύρια τό βάρος τής σχεδιαζομένης ήδη συγχωνεύσεως του Ταμείου ασφαλίσεως Η Ε Μ), μία επί πλέον άνωμαλία εκ τών συγχωνεύσεων είναι αι άντιασφαλιστικαί διατάξεις αίτινες συνοδεύουν εκάστην συγχώνευσιν καί άς ύποχρεοῦται νά έφαρμόσῃ τό Ι Κ Λ (μείωσις όρίου ήλικίας μέχρι καί του 50ου, ηύξημένα ποσά συντάξεως κλπ.).

Προφανές όθεν είναι ότι άπαιτεΐται εις προγραμματισμός καί εις τό θέμα τουτο τών συγχωνεύσεων.

Γ' Τό πρόβλημα τῆς ἐκτάσεως καί τοῦ περιεχομένου τῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας.

Ἡ πληθὺς τῶν ἀσφαλιστικῶν φορέων εἶναι τό ἐξωτερικόν σύμπτωμα τῆς ἐλλείψεως προγραμματισμοῦ εἰς τήν καθιέρωσιν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Τήν πλέον ὁμως ρύσαστικὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης συνιστᾷ τό καθεστῶς τῆς πλήρους ἀνισότητος προστασίας μεταξύ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τοῦ πληθυσμοῦ εἰς βαθμόν ὥστε ἡ περί ἰσότητος τῶν πολιτῶν συνταγματικὴ ἀρχὴ νά ἔχη τελείως ἐν προκειμένῳ λησμονηθῇ.

Οὕτω : I) Ἐν τῷ καθορισμῷ τοῦ κύκλου τῶν προστατευομένων προσώπων, παρατηρεῖται ὅτι καίτοι κατ'ἀρχήν περιλαμβάνονται ἐν αὐτῷ οἱ κατὰ τεκμήριον ἔχοντες ἀνάγκην ἀσφαλείας, π.έ. οἱ ἐν ἐξηρημένῃ ἐργασίᾳ κάτοικοι πόλεων καί κομωπόλεων, ἐν τούτοις εὐρίσκονται ἐκτός τούτου κατηγορίαι προσώπων μέ ἀσθενῆ οἰκονομικῆ μέσα καί μείζονα ἀνάγκην ἀσφαλείας ὡς οἱ αὐτοτελῶς ἐργαζόμενοι ἄνευ ἐπαγγελματικῆς στέγης, οἱ οἰκόσιτοι ὑπηρεταί, ἐνῶ ἀντιθέτως ἕτεραι κατηγορίαι αὐτοτελῶς ἐργαζομένων μέ ἀσυγκρίτως μείζονα οἰκονομικὴν ἰσχύν (ἔμποροι, συμβολαιογράφοι, χρηματισταί, ἔκτελωνισταί κλπ.) ἀπολαμβάνουν προστασίας μέσφ ἰδίων Ὄργανισμῶν μέ προνομιακὴν κατὰ κανόνα μεταχείρισιν.

Ἐξ ἄλλου οἱ ἀγρόται εὐρίσκονται εἰς τήν κατωτάτην βαθμίδα ὑπὸ τήν ἔποψιν ταύτην.

Γενικῶς ἡ διὰ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἀνακατανομή τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος γίνεται πρωτίστως εἰς βάρος τῶν ἀγροτῶν καί ὑπὲρ τῶν κατοίκων τῶν ἀστικῶν καί ἡμιαστικῶν περιοχῶν, ἀλλ' ἐν συνεχείᾳ καί μεταξύ τῶν τελευταίων τούτων ἐπικρατοῦν κανόνες ἀνισότητος, ὥστε εὐλόγως νά ὑποστηρίζεται ὅτι ἡ ἀναδιανομή χωρεῖ οὐχί πρὸς ὄφελος τῶν οἰκονομικῶς ἐσθενεστέρων.

2. Όσον αφορά το περιεχόμενο της ασφαλιστικής προστασίας είναι πράγματι αφάνταστος ή ποικιλία των διατάξεων των διέπουσών την ασφάλισιν εις τους διαφόρους ασφαλιστικούς φορείς, ως και εις τας πλείστας περιπτώσεις απαράδεκτος κατά τά γενικώς ισχύοντα ασφαλιστικώς, τρόπος ρυθμίσεως τούτων.

Προβάλλει ὅθεν, πέραν τῆς ἀνάγκης τῆς ἀντιμετώπισεως τοῦ οἰκονομικοῦ καί ὀργανωτικοῦ προβλήματος, ἡ ἀνάγκη ἀναμορφώσεως τῆς ὄλης ασφαλιστικῆς νομοθεσίας τῆς Χώρας, ἐπί τῷ σκοπῷ ὅπως τεθοῦν βασικά ἀφ' ἐνός ἀρχαί ἐκτάσεως καί περιεχομένου τῶν παροχῶν, κατά τά γενικώς ασφαλιστικώς παραδεδεγμένα, ἀποκλίσεις δέ ἐπό τούτων, μόνον ὅπου αἱ ἰδιάζουσαι συνθῆκαι τό ἀπαιτοῦν.

Εἰς τά Βιδικά Τμήματα τῆς Ἐκθέσεως ὑπάρχουν λεπτομερεῖς περιγραφαί τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως.

Ἐνδεικτικῶς ἀπλῶς σημειοῦμεν ἑνταῦθα τινάς τῶν διαπιστωμένων ἀντινομιῶν καί ἀπαράδεκτων ασφαλιστικῶς εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ασφαλίσεως, ἅτινα χρήζουν ἀμέσου ἀντιμετώπισεως.

α) Ὡς πρὸς τὸν κλάδον ἀναπηρίας-γῆρατος καί θανάτου:

Τό ζήτημα τῆς διπλῆς ἢ καί πολλαπλῆς ασφαλίσεως διὰ σύνταξιν, τῆς ἐπικουρικῆς ασφαλίσεως ὑπὸ πᾶσαν μορφήν (συντάξεις, ἐφ' ἅπαξ παροχαί), τῶν διπλῶν ἢ καί πολλαπλῶν συντάξεων, δύναται νά θεωρηθῇ τό πλέον βασικόν.

Τό ζήτημα τῶν προϋποθέσεων συντάξεων:

Λί ὑπερβαλόντως ἐπικριεῖς καί δεκαετικαί καταδολιεύσεων χρονικάί προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Υ.Α., τά ἐξαιρετικῶς χαμηλά ὄρια ἡλικίας διὰ τήν παρά τῶν πλείστων εἰδικῶν Ταμείων συνταξιοδότησιν, ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, ἰσοπεδωτικός διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπὲρ τό δέον ἀνταποκοινομένος πρὸς τό λίαν ὑψηλόν εἰσόδημα τῶν ἠσφαλισμένων

ἄλλων Ταμείων, ἀποτελοῦν τὰ μερικώτερα προβλήματα τοῦ Κλάδου, ἄ-
τινα χρήζουν ἀμέσου ἀντιμετωπίσεως.

β) Ὡς πρὸς τὸν κλάδον ἀσθενείας :

Τὸ ζήτημα τῆς ἐκτάσεως τῶν παροχῶν. Τὰ ὅρια τῶν παροχῶν
ἀσθενείας καὶ παροχῶν προνοίας ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Προνοίας.
Ἡ ἄνευ χρονικῶν ὀρίων παροχὴ ἰατρικῆς περὶθάψεως ὑπὸ τοῦ Ι Κ Α,
αἱ ἐξαιρετικῶς πολυτελεῖς παροχαὶ ἀσθενείας εἰδικῶν τινῶν Ταμείων.

Ἐάν ἦτο δυνατόν νὰ διατυπώσωμεν ἕν γενικὸν σ υ μ π έ ρ α -
σ μ α, θὰ καταλήγωμεν μέ τας ἐξῆς δύο παρατηρήσεις:

αα) Ὡς ἐκ τοῦ περιορισμένου τῶν δυναμένων νὰ διατεθοῦν
οἰκονομικῶν μέσων ὑπάρχει ἀνάγκη ἑνὸς λελογισμένου ἐνιαίου συστή-
ματος κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ εὐρύτερον κοινωνικῆς προστασίας,
τὸ ὁποῖον ἐναρμονιζόμενον πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς συγχρόνου ἐποχῆς θὰ
συνδυάζῃ τὸ ἄ ν α γ κ α ῖ ο ν μέ τὸ ἔ φ ι κ τ ὶ ο ν, καὶ ἀπηλλαγ-
μένον ἀπὸ τὴν ἀπαράδεκτον ἀντίληψιν ὅτι σκοπὸς τῆς κοινωνικῆς ἀ-
σφαλίσεως εἶναι νὰ ἐξασφαλίζῃ ὑπὲρ μεμονωμένων κατηγοριῶν προνόμια
εἰς βάρος τῶν πολλῶν, θὰ χρησιμοποίησιν τὰ ὑπάρχοντα μέσα διὰ τὴν
ἀντιμετώπισιν τῆς ἄ ν ἄ γ κ η ς καὶ διὰ μίαν δικαίαν ἀνακατανο-
μὴν τοῦ εἰσοδήματος μέ τὴν χρησιμοποίησιν μέσων καὶ μεθόδων ὀργα-
νώσεως ὑποδεικνυομένων ἀπὸ τὴν μέχρι τοῦδε ἀποκτηθεῖσαν ἐμπειρίαν
καὶ τὴν ἀντίστοιχον ἐξέλιξιν εἰς διεθνή κλίμακα.

ββ) Δέν παραγνωρίζεται ἡ δυσχέρεια οὔτε αἱ καλόπιστοι καὶ
μὴ ἀντιδράσεις, αἱ ὁποῖαι ἀναμένουν μίαν τοιαύτην προσπάθειαν.
Φρονοῦμεν διὰ τοῦτο ὅτι ἐπιβάλλεται μελέτη μὴ πιεζομένη ἀπὸ σπου-
δὴν καὶ θόρυβον, πρόγραμμα ἐνεργείας μακρᾶς πνοῆς καὶ σταδιακὴ
αὐτοῦ ἐφαρμογή, εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποφευχθοῦν τυχόν ἀναταραχαὶ
καὶ προσβολαὶ κερτημένων δικαιομάτων καὶ πρό παντός ἐπιβάλλεται ἐ-
ξασφάλισις ἑνὸς ὑπερκομματικοῦ χαρακτῆρος εἰς τὴν ὅλην προσπάθειαν.